

صالحی بود که بیکی دهن دیگری
و تپش این گمراگ دوجها را فرضاً دوزخ را
تومان ملت بساها بجای بخشیده بازم بر میگردد
یکسکه ملت داخل میشود ضرری ندارد .

امتیاز نامه بانك ملی مجدداً خوانده شد

سعدالدوله - در فروختن سهام بانك با
ترتیب و شرطی که در باب تبعیت آنها در مسا کلمات بنامشده
مبین شود ضرری نوزاد لکن ضرری که دارد اینست که با
تزویلی که آنها دارند میتوانست سهام زیاد خریداری کنند
و هر گاه در موضوعی مذاکره و ترتیب فرجه بیان
بباید مطابق سهام اکثریت با آنها خواهد شد .

رئیس - ممکن است این امر را بپذیری
مخصوص تصحیح و رفع نمود و بیک مقدار سهام
با آنها فروخت که اتفاق اکثریت آراء بطرف آنها
ممکن باشد ولی باید کلمه مداخله فونسلها از شرکت
مقطوع باشد .

اسدالله مهرزا - در باب امتیاز بانك باید
مدت معین باشد .

جواب داده شد که دولت ملت یکی است تعیین مدت
لازم نیست .

آقا سید حسن تقی زاده - فایده ذکر
مماثلات زراعتی و زراعتی چیست اگر ذکر نمی شد آیا
دولت مانع بود از این معامله جواب گفتند معنی
اجازه و رخصت است که فردا دولت نگویید عمل بانك
منحصراً در ممالک با دولت است .

آقای زامحسین - مؤسسين منحصر به حاضرین
است یا بعد ما هر کسی شرکت کنند داخل
مؤسسين است .

سعدالدوله - در این باب باید مجلس کرد
و تمام مؤسسين حاضر شوند تا فراری داده شود
که مؤسسين معلوم باشند و این قرار نامه هم باید
چاپ شود .

حاجی معین التجار - مؤسسين آنانی هستند که قبل
از افتتاح شرکت کردند بعد از افتتاح داخل
مؤسسين نیستند .

مشهدی باقر - قبوضات مواجب مردم را
بانك حالا قبول میکنند یا نه ؟

حاجی محمد اسمعیل - بهمدار قرارداد
و مذاکره با صدارت و فراهم شدن پول فراری در این
کار داده خواهد شد .

امروز لایحه از انجمن تبریز را چه بجواب کافلی
که از طرف مجلس در جواب لایحه انجمن نوشته شده
بود به مجلس رسیده قرائت شد .

اولاً در این لایحه فرستادن آن لایحه را که متضمن
خواهش عزل و تجدید حکومت بوده از انجمن تبریز
به مجلس متشکر شده بودند که لوایح انجمن بلامات
منصوصه و رموز خاص موشح است و تا اساس مجلس
و ترتیب آن محکم و منظم نشود اینگونه لوایح از
انجمن فرستاده نخواهد شد .

ثانیاً از تاسیس بانك اظهار خوشنودی و مسرت و
تشکر نموده و اظهار کرده بودند که اگر در اظهار
همراهی و معاضدت تا کنون بصلاحه حرکت موکب
و لایحه می بود .

تلگرافی هم از استرآباد بعنوان صدارت عظمی
تاجع حمل انتخاب مغایره نموده و اعلام سکرده
بودند که انجمن انتخاب تشکیل شد زمین چند
روزه و کلاً انتخاب زوده میشود .

(تلگراف مزبور قرائت شد)
مذاکرات دارالشورای ملی
سه شنبه و چهارشنبه ذی قعدة الحرام
بعده از تصاد

صورت تلگرافی از بازار فروش بآندای حاجی
شیخ فضل الله مجتهد مغایره شده بود قرائت شد
حضور آراك حضرت مستطاب قیلة الامام آقای
حجة الاسلام آقای حاجی شیخ فضل الله مجتهد مدظله
امروز عموم طبقات خلق با فروش از غلط و اعیان
و تجار و اصناف و ملاکین قریب سه هزار نفر دونفر
منتخبین خودشان را که جنابان آقا محمد حسین خان
و آقا محمد علی آقای تاجر باشند حرکت داده بعد
از مراجعت عموماً بتلگراف خانه آمده دعا گوئی و
تشکر نموده اطلاعاً عرض شد (دعا گو علامه)

آقای زامحسین - امر انتخاب
خراسان موقوف است خوبت از طرف مجلس
چیزی نوشته انجام انتخاب رگلائی آن صحاحات را بفرمانند

سید حسین ماز بروجرد نوشته اند که نه از کیفیت
انتخاب و نه از مجلس و نه از تلگرافاتی که دو اینها
مغایره شده بچپو چه اطلاع نداشته و نداریم و این
ببجایه ها این همه نظماً تیکه کرده اند نه از
صدارت و نه از حجج اسلام و نه از مجلس هیچ جواب
دلجویی و رفع ظلم نشنیدند آخر اینها مسلمانند
باید در صدگی برایش آنها سکر کرد فلماً برای انتخاب
و کلاً اینها دوامت لازم دارند یکی برای غارت
نکردن و دیگری برای آزاد بودن در امر انتخاب
والی حال در دو فرسخی شهر خیمه و خرگاه زده
مشغول تهیه و تدارک قتل و غارت است آنچه توانستند
از دعات و فری چاییدند علاوه حال شهر را میچایند
و هیچکس نیست در مقام بازخواست بر آید و قادر
نیستند که بتوسط پست اطلاع بدهند این اطلاعات
بتوسط قاصد است و تمام تعدیات از حکومت است

آقای زابو الحسن خان - حضرت اقدس ولایت
عهد تشریف فرما شدند و مرض بشدگان ایشان
رسانیده البته احقاق خواهند فرمود .

سید محمد تقی هراتی - این امر در اینکه
خیلی اهمیت دارد شنبه ندارد و عقیده من اینست که
در این باب هر شب بصدارت عظمی نوشته استعدای
رسیدگی شود .

در این موقع تلگرافیکه از انجمن خیره ایرانیان
از باد کوبه رسیده بود با جوابیکه از طرف مجلس
بآنها نوشته بودند که مغایره شود قرائت گردید
صورت تلگراف از بازار کوبه بظاهران و کلائی
دارالشورای ملی از شنیدن رد استعراض از خارجه و
تاسیس بانك ملی عموم ایرانیان مقیمین باد کوبه
نهایت تشکر را دارند آفرین بر همت و عبرت وطن
دوستی و ملت پرستی و دولت خواهی شان اینها کماکان
صادق ملت از مساعی جدیده و اقدامات نیر خواهانه شما
امیدوار چنانیم که باندک توجه و زمانی ملت فرموده
ایران را از تعدیات بی اندازه و ظلمهای فاحش
گوناگون یعنی از دارندگان اللباب بیوقوف و
اختیار داران بی علم فراغت و آسودگی حاصل نموده
خاک پاک وطن عزیز گمان و پناهگاه ما ایرانیان
و طور امان نجات ما پرشکستان و اجسادنیاکان
ما مظلومین متفرق شدگان در امدفون است از
نوشاد و آزاد گردد که قدیم ایرانیان جلای وطن
سکرده از صمیم قلب عرض تبریک نموده و با کمال
ادب اظهار می نمایم در راه شما و کلائی ذبح ملت

و بیشرقت مقاصد و افکار عالیه شما که هیئت ملت
و پادشاه اعظم منظور است بجان و مال حاضریم زنده
باز شاهنشاه حریت بخش پاینده باد ملت نجیب قدیم
ایران . (انجمن خیره ایران باد کوبه)

جواب از طرف مجلس - (باد کوبه انجمن
خیره ایران)

تلگراف تبریک عموم وطن پرستان نجیب
و با وفا که مبنی بر ملت پرستی و دولت خواهی و سرف
جان دمال بوده عز و وصول بخشید در مجلس شورای
ملی قرائت گردید عموم و کلائی محترم از صمیم قلب
نیکی و فطرت و اصالت و ملت خواهی آن انجمن محترم
را بر همدوم تبریک و تعینت میگویند و از این خیر
خواهی برادران عزیز محترم خود نهایت تشکر
را مینمایند .

بهدجواب تلگرافی که سابقاً از تقی سید بنویان
مجلس مغایره شده بود قرائت شد و لایحه ورودیه
که **حاجی سید نصر الله** برای تبریک
ورود موکب حضرت ولیعهدی انشاء داشتند
قرائت کردند .

بسم الله الرحمن الرحیم ورود نظر نمود موکب
مسمود از اجانب عموم ملت با نهایت شرف افتتاح
تبریک خالصانه و تعینت صادقانه تقدیم می نمایم
و این عواطف خسروانه و عنایات کامله شاهانه که
بیک تبریک انامل فیض شامل ملک راحیات تازه
بخشید و اساس سلطنت را بر بنیان قوم نهاد و قواعد
عمل جهانیانی را در این خانواده مؤید داشته این
حمادت را موافق مأمول جمهور در دو دمان ابد
تو امان تادافعتی قیامت موصول و مغفله فرمود شکر گذاریم
و در برابر این نعمت جهان قیمت از خداوند جل جلاله
توفیق می طلبیم که بتقدیم خدمت و پاس حقوق و نعمت
بهرمند شویم و تکمیل امر را از زمین همت والا نعمت
خواستاریم که اقدامات خالصانه ملت را با نواخت
ملاطفت نشانه تلقی فرمایند و بحسن قبول بپذیرند و
اتمام احسان پدر تاجدار مهربان را در دفع موانع و
جلب مقتضیات تقویت فرمایند و عراض دولت خواهانه
و مستدعیات صداقت نشانه را مشوب بهوی و غرض
تصور نفرمایند که مقصود جمعی یکی است و
منظوری جز خیر دولت و ملت در میان نیست و اطمینان
مستدعیات آنست که هیچوقت باصفا اهل دسیسه که
بر خلاف صلاح و سوسه میکنند خاطر انور را مکرر
ندارد و همواره در اینگونه اظهارات رای حقیقت
نمای خود را حکم دانند چه نظری که صاحب خانه
را در صیانت خانه خود در کار است حواشی را نیست
که آنها را غرض دیگر هست صاحب بیت را نه صدوی
دیگر امروز مشفق امین و عادل صدیق عاقبت بین
کسی است که دولت و ملت را بجهت جامه اتحاد و
اتفاق دعوت کند و بعد تمام ماده اختلاف و نفاق را
از بین مرتفع سازد نتایج خیره موافقت را چنان
خاطر نشان جانبین کند که هر یک از اتحاد رهایی
در مقام تمظیم لوای مهر اعلای سلطنت از جان و دل
کوشش کنند شرف و عزت خود را تابع از دیاد
شوکت و عظمت دولت دانند و عواقب و غیبه مغالفت
را آنگونه ظاهر و آشکار نمایند که هر کدام
ضمت و انکسار دیگری را خوداری و هوان خود
بندارند اعدای عدو دولت و ملت آنکس است که مابین
این دو را تفرقه نهاد هر یک از آنها را بر ضدیت
و مفاضت دیگری تعرض و تشجیع کند البته بر خاطر
تخطیر حقانیت تعمیر یوشیده نیست گمانیکه در این
تمادی اوقات بخیط یا بیخبات موافق میل و ابدت

خود منکک را در بران و رهیت و آ برایشان کرده اند هیچگاه بصورت یا تقصیر خود معترف نشینوند هرگز راضی نخواهند بود که دیر یازود تجاوزات آنها موقوف و تصرفاتشان محدود شود و از آنجا که همیشه بسلامت حضور سرانرازند تواند بود که همه روزه بریان چایپرسی عرایض خلاف اظهار کنند خود را در لغت و ملت را فتنه جو و خود خوب ظلم حاکمان چیزیکه مایه امیدواری است همین است که چیلر و دقیق امور بر ضمیر منیر مخفی و مسعود نیست ، مراتب دولتخواهی اینگونه مردم را مرجمه بظلمات سابقه معلوم و عرایض امروزه آنها برخلاف افعال گذشته مدعوف خواهد بود . مثلا وانمود میکنند که از وضع قانون اساسی و اجرای امور اردوی خواه ملی دولت ضعیف و مسلوب الشرف پاملت جری و غالب الطرف میشود ردو قبول این قول از مقایسه وضع حاله ایران بردول اساسیه و متدنه تخصص دولت جوان بخت زاپهون با آسانی ظاهر میگردد با اینکه امروز بعد از تأمل در جمیع وجوه محتله پالت می شود که احیای این مملکت و تقویت پیمان سلطنت منحصر بوضع اساس صحیح و جذب قلوب عموم ملت است در حقیقت آخر الدوام همین است و هر کسی خاطر ما یونی و یا بغیر این طریق متوجه کند دشمن است نه دوست خائن است نه دولتخواه و امین ، کدام خیانت از این بالاتر میشود ملت ضعیفی که با همه ضعف و ناتوانی بطیب خاطر حاضر است ضاعت مزاجه خود را نقد کند و در مقام فعلی ولی نعمت خود را متعهد شود که زیاده بر این مقاصد دولت پایمال اغراض داخله و دستغوش نیات خارجه نگردد لالزل دولت را بر تهدید و انداز بلکه بر شکنجه و آزار اوترغب و تحریص کند و در این شکار خانگی خود را جان نثار و خدمتگذار جلوه دهند ، الحق این دشمنان دولت شامی خواهند این نام نیکویی را که از این خانواده بشام دنیا منتشر گشته و پس از تهنیتی که از ممالک معظمه باین دربار معدک مدار آمده خدای نخواست بوساوس اغراض و سانس امراض توضیح کنند و این مشت رعیت غیرتمند با وفا را یکباره از موالی خود مایوس و تا امید سازند رجه و واقع کافه خلائق آنکه همیشه امور مروضه را با فکر دور بین از خاطر الهام مظاهر بگذرانند ، بعد از دقت تمام و ملاحظه صلاح حال و مال بر طبق آنچه صواب دانند فرمان دهند خداوند تو آگاهی که ما را

چه بودست از هشتاد در تنما نکرد - جز دلاخ ملک و ملت نقاض - ای ز شاهنشاه رعیت چو شد بر بندگان از راه احسان عطا فرمود این مقصودشایان تونیز اوز ا خداوند اشفاقش بجز ما نگر اورا با بخش ررنج آزاد فرما جسم و جانش ز خسرو زاده خرم کن روانش قوی کن پشت و بازویش ز فرزند دو چشمش روشن از دیدار دلیند مبادا ملک ایران را ز شاهان

بجز زین خاندان هرگز جهانبان آقای آقا سید عبدالله - خیلی اظهار شکایت از اشخاصیکه اوراق مختلفه نوشته و هریک اوراق خود را با سومی و سومی میناید از قبیل شب نامه و غیره نموده و اظهار داشتند که بعد از تشکیل مجلس محترم شورای ملی که بنایش بر آزادی افکار و آراست دیگر فایده این اوراق لاطال در برده که جز با بیامانمت

و ستمت و طاعت بن اشخاص بزرگ و محترم چیزی دیگر نیست چیستاگر حرفی و سخنی دارند بنویسند و بیاورند در مجلس و با استدلال گفتگو میکنند و اگر ندارند این لفظی و الفاظ دوروزه دولتی چه معنی دارد باید مجلس این مطلب را از دولت بخواهد که این اشخاص مقصود مغرضین را منع از این حرکات زشت نمایند تا کسی این هشیان ظلوب جاهلین و سایرین را بغوش جلب نکند

بعد لایحه ای از انجنین هواخواهان قرائت کند که مشتمل بر همین مضامین بود که از مجلس محترم خواستگار شد و منتهی به جلوگیری اشخاص صاحبان اوراق و لایتنی را که این فرمایش مردمان جز فساد و فتنه جوئی و هتاد و بد شوئی و شغل دیگر ندارند و همیشه در صدمه فتنه انگیزی و فراهم کردن اسباب خونریزی شده و بفرمان بزرگ و ولما و شاهزادگان و امراسخن های بیوه و بیجانی گویند البته حدود این اشخاص باید معین شود

آقای میرزا ابوالحسن خان - وظیفه مجلس است که رسیدگی در این باب نماید ولی مغرضین و مقصدین هم باید بدانند که اینگونه ادراک برای پیشرفت مقصودشان هیچ فایده ندارد و مجلس باین دوسه هادست از وظایف خود نتواند که بشود حال که اولاً حضرت ولیعهدی تشریف آورده خوبست که از طرف مجلس مطالبه نظامنامه شود

صدیق حضرت - در تقدیم ورودیه حضرت ولیعهد مجلس چه نحو رای میدهد **رئیس** - باید دانست که تنه امان لایحه را تقدیم داریم یا چند نفر از و کلاه هم همراه باشند **صدیق حضرت** - هر که چند نفر از و کلاه هم باشند البته مقرون بلب است جناب حاجی سید نصرالله هم باشند که خودشان لایحه قرائت نمایند **دو تمین اشخاص** و کلاه مذاکره شد بعضی رای رای بر این بود که دوازده نفر بروند و عدده رای بر این شد که شش نفر بروند

حسنعلی خان مطابق ترتیب طبقات شش نفر باشند (اسامی اشخاص ذیل را نوشتند) **آمریزا محسن** - حاجی سید نصرالله - وثوق الدوله - سیدالدوله - اسدالله میرزا - حاجی امین الضرب

بعضی گفتند که باید این شش نفر از طبقات شش گانه باشند از هر طبقه یک نفر بعد صورتی دیگر به ترتیب ذیل نوشتند **امیرزا محسن** - حاجی سید نصرالله - اسدالله میرزا - وثوق الدوله - میرزا سیدولی الله خان - معظم الملک از برای صورت اولیه و با هیئت ثانویه امر را بقرعه گذارند اکثریت آراء بر همان صورت اولیه شد و برای رفتن سمدالدوله در حضور ولیعهدی اظهار شد که کسالتی دارند و حاضر نشدن امروز هم بواسطه کسالت بود

آقای میرزا محمود خونساری - علاوه بر کسالت خودشان قبل از این اظهار داشته بودند که من غیر از کارهای داخلی مجلس بکارهای دیگر رجوعی ندارم امروز شرحی از طرف وزارت خارجه بعنوان جواب بمجلس آمده بود در فقه رعایای ایرانی در کربلا اظهار کرده بودند که والی بغداد و منصرف کربلا معزول شدند و کبسونی هم در این باب لاطرف

دولت عثمانی مقرر شده برای تحلیک و رسیدگی این امر چون مطلب هنوز تمام بود لذا صدیق به نکارش شد و نتیجه اقدامات بعد را هم اطلاع خواهم داد .

امروز باز کافدی از انزلی در باب شکایت میادان آقای آقا میرزا سید محمد مجتهد نوشته بودند ایشان دادند رئیس و جواب آنرا با امتیاز نامه لیانازوف خواستند .

رئیس هنوز امتیاز نامه از وزارت خارجه مطالبه نشده **صدیق** حضرت امتیاز نامه فردا مطالبه میشود بعد از تحقیق رسیدگی خواهد شد

پنجشنبه چهارم شهر ذی قعدة الحرام بعد از انقاد

لایحه از اهالی هریستان و لرستان صاحبکین دارالافتاه بزبان عموم اهالی آن صفحات قرائت گردید که مشتمل بود بر عدم اطلاع آگاهی اهالی آنجا از وضع و ترتیب انتخاب مجلس شورای ملی با اینکه اطلاع آنان در این امر خیلی اهمیت دارد و کاملاً باید منظور نظر و کلاهی معترم دارالشورای ملی باشد و در این لایحه اظهار کرده بودند که در این مدت از اغتشاش و هرج و مرج آن مرز و بوم و ممانعت اجزا و مباشرین حکومت مدطرق اطلاع و استقیار را بر روی آنها شده البته بر و کلاهی معترم مجلس دارالشورای ملی لازم است رفع اینگونه موانع را نموده تا بهرامی حاضر باشیم و افتخار جوئیم **رئیس** - سواد این لایحه را بعین نوشته بعضور صدارت فرستاده شود

بعد مکتوبی از خراسان که بمجلس نوشته بودند قرائت شده مکتوب مذکور مشتمل بود بر ممانعت حکومت و اجزاء آن از تشکیل مجلس انتخاب و تمیین و کلا چنانکه ۲۹ نفر ناظر را معین کرده بودند، حکومت نگذاشت که تمیین آنها صورت بگیرد و اگر همین طور وضع حکومت خراسان مستمر باشد انتخاب و کلا بطور یقین غیر ممکن است و اصلاح آن مگر بتقریر حکومت .

رئیس - عین سواد این لایحه خدمت صدارت ارسال دارید .

آقا سید محمد تقی انتخاب اعضاء کمیسیون مایه بشود که خیلی لازم است **رئیس** - باید اخذ رای کرد از برای انجنین مایه و گمان نمی کنم که از برای فرزند قرعه لازم باشد بلکه قرعه واحد کفایت میکند و برای اشخاصی ممکن است اختزای مخفیانه نمود . چون شاید در تمیین شخص بعضی جهراً خجالت بکشند .

حاجی محمد تقی - برای شش نفر یکقرعه کفایت نمی کند و دولتی نیست **مخبر الملک** - هر کس در شش قطعه کفد باسم شش نفر که خودش می داند بنویسد و هر گه را بیست نفر رای دادند او منتقب باشد .

خیاط باشی - اول اسامی معین و خوانده شود . بعد اخذ رای شود **سیدالاحکما** - تا نظامنامه نرسد نمیتوان بکاری مشغول شد پس باید اورا مطالبه کرد .

وثوق الدوله - مسئله مایه محتاج بنظامنامه نیست و نظامنامه که لاطرف دولت داده بودند بشتیل و این مطلب بود که مجلس نظارت در امر محالی ندارد